

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:

Egy évre 10 frt. Félév re 5 frt.

Három hónapra 2 frt 50 kr.

Egyes szám 10 kr.

Előfizetési pénz a minden közlemény: Főpita csevegés-ház felé az érkezőkig a szerkesztőséghez bérmentve küldendők.

Hirdetési díj:

5 hasábos petit sorért 5 kr.

Utóterem megjelenő közlemény 5 hasábos sor 15 kr.

Nagyobb terjedelmű, mint szinte többi helyi hírlapoké, azért a legolvasottabb és legérdekesebb.

Bélyegdíj: Minden beiktatásért külön 30 kr.

Előfizetési helyben: Teleki K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésben és a szerkesztőségben. Egyébként a postahivatalok útján.

A vasárnapi iskola.

Debreczen város miveltetési előhatalma folytonosan nagy lendülettel nyert az által, hogy előjárásai mindig megérté a korszellem szellemét, s mindig találkozó köztük oly buzgó tisztviselő, ki a város nagy-szerű hivatásával együtt járó teendőket sorát felfogva, zászlóvivő lón a siker kifejtésében.

Ha a multakra visszatérünk, különösen két irányban látjuk kifejtettnek az előjárás eljárást, mely a miveltetésnek előmozdítására nélkülözhetetlen bizonyult.

Azon kiváló ügyesség, buzgalom és lelkiismeretesség, mely a városi előjárás részéről Debreczennek vagyonszerzés, birtokszaporítás utján anyagi jólétre vergődését fokozatosan elősegítette: az előjárói hagyományos feladatnak oly példányképet mutatja, mely minden időkben s minden mozzanatában nemcsak méltányolható elismerést, hanem csaknem bámulatot érdemel.

E régebben, az évkönyvekben is közlésnek nevezett város kormányzása, a lehető legnagyobb küzdelmek és veszélyek között is, folyvást azon nézetre, mint alapelve volt fektetve, hogy a magyarság ezen ősi fihark, mely századokon át megküzdött a varrokkal, eredeti magyar jellegében megtartassék; hogy aztán megerősödjön, a nagy vidékre is kiterjessze a bőségszaru áldásait, mit a gondviselés az ő számára gazdagon feldisznított.

S hogy e politika, e bölcs vezérelv ki-vihető legyen: lehetett-e észszerűbb, okosabb kiindulás, mint az, mit az előjáróság követett, — hogy tudniillik az anyagi jólétet alapítsa meg a város részére először?

Jól tudta a városi hatóság, hogy a vagyonszerzés egyik feltétele a szellemi előhaladásnak; s hogy ez, amannak előre haladásával nem fog elmaradni.

Nem kellett irtó háborút viselnie Debreczennek, és célját elérje.

Nem kellett az önzés telhetlen ösztönének átengedni magát azért, hogy célját érje.

Nem kellett az apró falukból álló vidéket tüzzel, vassal pusztítani, hogy azok kincseit magához ragadja.

Azon apró rablóhadjáratok, melyek különösen a 15. 16. 17-ik századokban az országban garázdálkodtak, gyakran háborgatták az aprók közönségeket.

A török tatárszörny pusztításai is, a kisebb helységektől elviselhetetlen küzdelmek idejéig, melyek közepette érezni kellett, hogy létezők, megmaradások örökösön veszélyeztetve van.

Igy volt ez Debreczen vidékére nézve is. Debreczen pedig a legnagyobb veszélyeket is, okos előrelátással, s aránylag nagyobb vagyonszerzés mértékével, habár sokszor nagy áldozatok árán, annyira legalább kiküzdte, hogy a lét és nemlét kérdése rémképei elhárítható valának; mert anyagi áldozataival megtudta engesztelni a rátörő zsákmánykeresőket.

Ezen erkölcsi helyzet lassanként meggyőzte nagy vidékének apró, szétszórt helységeit is.

TÁRCZA.

A művész szerelme.

— Beszély. —

(Folytatás.)

Egy hét alatt a kis ház teljesen be volt rendezve, mindenkinek meglepésére s dicső élet kezdett nyúlni Giovanni számára.

Ezzen más alakot öltött a lak, mióta abban egy csodaszép háziaszony járt kelt s gyermekhang tölté át be.

Mily boldognak érezhette magát Giulio, ki e kincseknek tulajdonosa volt.

Napról napra szorgalmasan dolgozott Giovanni a műteremben és ha olykor művérel föl-pillantott, a diszes faragvány széken, nem álom-képet látta többé, hanem valódi alakot, egy fiatal anyát, gyermekével.

Giulitta még alig volt 17 éves, s egész lényén a gyermek szűz és anyának sajátos vegyü-lete volt látható. Lehetetlenség volt őt, így látva gyermekével — teljes szívvel és lélekkel nem imádni s bájainak nem hódolni! Legalább a fiatal művész ekként vélekedett. Lóva követte ő szemével annak minden mozdulatát. Giulitta hangjának zenéje s a gyermek csevegése, valódi zene gyantát hang-zott fülében.

Koronként az is megtörtént, hogy Giovanni tekintete a fiatal nő szemével találkozott, s ekkor a legszebb borszoborban égett bájos arca s nagy pillái alácsuklottak; az ifjú pedig a lélekzet-terét keblében megállni, s vért szívéhez to-lulni, s aztán sokáig nem mert többé oda pil-lantani.

Hát a szent képek a cimlapokon? Nem volt többé bátorodás Giulionak, a nő-

segekbeli lakosságát afelől, hogy magokban hagyatva elvesznek; míg ha Debreczenhez csatlakoznak, ennek előjárói bölcsessége megóvja a végpusztulástól, mint saját lakosságát megóvtalazta.

Igy történt a vidéki lakosságának beo-lvadása által, azok vagyonainak is a köztár-saságra bekebelezése.

Igy történt e város anyagi és erkölcsi erejének folyvást emelkedése, erősödése. . .

A másik irány, mit a városi előjáróság cselekvéseiben maga elé tűzött, a vagyonszerzésre alapított szellemi gyarapodásra vezető törekvés.

Debreczen buzgó — vallásos lakossága, s előjárói is is jól tudták azt, hogy „elvész a nép, mely tudomány nélkül való!”

Annál fogva nagy erélyt fejtett ki iskolák alapításában, mindig tetemes áldo-zatokkal járván elől a segélyezésekben.

Iskoláinak szaporodása és virágzása egy erős vidéki központtá tették Debreczen-t, a hová, a lassanként szép erdőre vergődött jótéteményezési rendszer hatása folytán is, az ország legtávolibb vidékeiről is seregelték a tudományomjas ifjak; s a hol az ország legjelesebb tanárai dicsőségnek tartották tisztas tanári széket foglalhatni.

Ezen századokon át következessen vitt törekvés, ezen egyszerű cél, lassanként fel is mutatta a sikert, mely a küzdelmek, az áldozatok érdemből volt.

Az anyagi jólét mellett az eredeti, meg-rothonatlan magyar jelleg, és a felvilágosodás előhaladás, oly tulajdonaira lőnek Debreczennek, mit az ország minden része, felértéke kedvezést, irigységet, gyűlöletet, elismerni kénytelen vala; az ország minden részén az iskolás gyermek ajkain is ezen is-mertetéssel fordult meg Debreczen neve: itt lakik a Pallás sok tanítványa val!

Meg is állotta helyét Debreczen mindig, a legnagyobb országos veszélyek s bonyodal-mak között is.

Mind a régebbi, mind az újabb idősza-kokban a hazafeltámadások, eredeti tiszta magyar jellemének megvesztegethet-lensége nem szorult dicsőre.

S habár a nemzetellenes gondalmak olykor feltartóztatták is fokozatos fejlődésé-ben, mielőtt a szabadság éltető sugára lő-vél borogó arcára, kipirult ez a nemes küzdelem, a hazaszeretet és miveltetési vágy nemes tűztől. . .

Távolról sincs szándékunkban, hogy vá-roսunkról dicsőiratokat írjunk; hanem a helyzet megállapítására szempontjából, je-leztünk kell, hogy a hol, a szabadság derűje hatása alatt, majdnem rövid párvtíz alatt oly és annyi egyet, s intézet keletkezett, mint városunkban, — a hol két könyv-két könyv, a kaszinó, a polgáriörk, a takarékpénz-tár, a parbak, a gazdalmórtársulat, a cukor-gyáregylet, gazdasági, kertészeti, lövészgye-let, zenede, ügyvédegyetlet, dalegylet, hon-védegyetlet, tornaegylet, emlékertársulat, lovaregylet, szinügyegylet jöttek létre, s ke-letkezésben van még több is; a hol a főiskolai életmozgalmakon és szellemi kincsekön kívül 4. lap, illetőleg folyóirat jelen meg a közön-ség szellemi élvezete kielégítése végett: — ott bizonyosan meg van a lakosságban a va-

gyonossági helyzet mellett a közérdek iránti érdeklődés, az előre törekvés vágy a miveltetés terén. . .

Az ingyeniskolázás behozása újabb lendületet adott azon miveltetésnek, melynek megalapítása századokon át folytatott öntu-datos miveltetőkül kitábsa helyzetet.

De a pusztai, tanyai iskolák még a leg-buzgóbb törekvésnek folytán sem valának fel-állíthatók.

A munkás, különösen az iparosok kép-zésére nélkülözhetetlen a városi iskola-kok nagy léte is; nagy hiány volt az iskola-zási rendszer elfogadott elve alkalmazá-sánál.

Most imé Nagy Sándor vasárnapi iskolájának létrejötte segített e hiányon.

A hatóságoknak meg kell ragadni az al-kalmat, hogy a munkás osztály-nak vasárnaponként legyen nemesebb foglalkozása is a borházakban idő- és erkölcs-vestegetésnél, az utcánkol dologtalanul he-verésnél, mi a bűnöknek forrása.

A munkás osztály értelmiségének, kép-zésének, erkölcsi megmentésének egyszerű célja — minden részletes indoklójelzés nél-kül is — oly szép feladatot tűz a városi ha-tóság elé, mely a mult nagyserűségét a je-len dicsőségével összekötő kapocsként fog tekintetni, ha a vasárnapi iskola erejének kifejtésére végett, a nyagi támogatást szavaz meg részére, hogy a szellemi ha-ladás az azon osztály sorában is elő-segítse, melynek a képződésre, az eddig fel-állított intézetekben, elegendő alkalom nem nyújtott.

Ujdonságok.

A honvédokkaptak menhá-zára Barkás Károly ur 3 főt, Tóth Endre ur 1 főt, főiskolai VI-ik gym. tanuló Ujfalu István 1 főt, Oláh András 1 főt, Hágó János 30 kr. Hetey Ignác 10 kr. Pál István 1 főt, Kaczig Ignác 40 kr. Adományokat. Eszerint az eddig begyűlt fösszeg tesz 964 frt. 31 kr. és egy aranyt.

A mai városi közgyűlésnek nevezetesebb tárgyai voltak: a polgármesteri évi jelentés 1869-ről, mely a város anyagi és szellemi állapotát s nevezetesen mozzanatait előtette; a városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója.

A városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója.

A városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója.

A városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója.

A városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója.

A városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója.

A városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója.

A városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója.

A városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója.

A városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója.

A városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója.

A városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója.

A városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója.

A városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója; a városi tanácsulak beszámolója.

Csey Viktor, Varga Ferenc építész, Bodabázy Ist-vánt Hercegy János, Komjáthy Pirokka, Komjáthy István, Gyúry Sándor, Kerekes Gusztáv, Kom-tal, dr. Kain Albert, Márton László, Klobusiczky István, M. Pályi József, Tarbay József, Antalffy Lajos, Gyúry József, Kapéczy Pál, Kardos Kálmán, Torday Gábor, Korbuty Ignác, Kágyi Gyula, ifj. Nagy Ferenc, Zivukcsy Ferenc, Czenger István, Szabó Ferenc, Kaszászky Endre, Kiss Lajos jo-gász Szilgyi István.

A már közlöttel együtt alapító 4, ren-des tag 110 együtt 114 tag, kiknek tagsági és alapítványi díjjal általam a takarékpénztárba tetették.

Alkalmat vessek ez alkalommal felkérni a tisztelt ivartókat, hogy ivaikre irt tagok neveit, melyek meg közzölve nem voltak, a díjjal együtt hozzáim juttatni sziveskedjenek; az iveknek be-küldése iránt egyenként fogom az ivartókat annak idejében felszólítani.

Debreczen, 1870. febr. 15. Komlóssy Imre, a dalegylet elnöke.

A kereskedő ifjúság balbá-zottságának nehány tagja ma nyújtá át em-lékül Szepessy Antalnak urbornak mint bálvány-nak világhírű Kaulbach rajzi után Góthe nőálka-jainak fényképezett s szöveggel ellátott nagy ne-gyedréti albumát díszes borkötésben. Szepessy Antalnak urbornak kedvesen volt meglepe a figye-lmetlő, s ismert szívélyes modorával köszönte meg a bizottság ezen megiztetését.

Fekter Ferenc operának egyetlen kiváló tagja, mint értesülünk, hogy akar válni az intézetből. Nem tudjuk, hogy az igazgatóság mi-módon fogja orvosolni jövőre a bajt, mely a je-lenleg idejű alatt oly zűbabbot nyomással terhelte az opera existenciáját? Azon esetre, ha tapintatos vleményezések után az opera nélkülözhetetlen bizonynulna, és az új szervezésre vonatkozó in-terjúkészek fogantatva vételnek, ohajtanánk, hogy az igazgatóság minden áron odahasson, miszerint Fekter, eltávozásánál megváltoztassa, szerzőségi megkötés s tovább is híve maradjon szin-házunknak. Sajnálunk ha e derék tenoristát el-kelene vesztetnünk épen akkor, midőn az újítás korszaka ne talán bekövetkezne.

Nyilvános közönmű. A helybeli „kereskedő ifjak önképző egylete” könyvtárának gyarapításához és helyiségének díszítéséhez köve-ték néma keblű adakozók sziveskedtek járni: Makó István 1 művet 12 kötetben köve, ügy-véd Nagy Ferenc ur 4 művet 10 kötetben, a debreczeni kereskedelmi s ipar kamara 2 füzet „Keletászi expedítio” című művet, továbbá öv. Tikos István négy 3 db. műlapot, az 1861. országgyűlési képviselői arckép csarnokát; és Szepessy Antal ur 4 db. történelmi műlapot, dísz-es arany rámba foglalva kegyeskedtek adom-ányozni. — Mely becses ajándékokért fogadják a. adakozók az egylet nevében” a legfőbb hálám s köszönetem nyilvánítását.

Debreczen 1870. febr. 16. Érsek Lajos, könyvtárnok.

A polgári iskola közviszágja ez iskolai év első féléri, folyó hó 27-ikén leend a főiskola épülete II-ik teremében az első emeleten.

Meghalnak. Febr. 14. Cs. k. v. Veréb Juliánna 18 éves, tudósorvadásban. Pfi. Jándi Zsuzsánna 3 hónapos, béllöbban. Pfi. Nagy József f. József 10 hónapos, kanyarban. V. u. Dózsa László 50 éves, tüdőlobban. Cz. u. Gál Ist-ván 1. Juliánna 1 és fél éves, agylobban. Pfi. Ker-ke Sándor 32 éves, gutaütésben. 15. H. u. csor-dás háznál. Tóth Péter 73 éves, végegyenülés-ben. Cs. u. Dóka Sándor f. Sándor 4 hetes, béllöb-ban. Cs. u. Sarkány Mihály 45 éves, tüdőlobban. Pfi. Szabó György f. Gábor 15 éves, görcsökben kö-z. korházhoz hozott Gorzó Sándor 70 éves. Pfi. Szőlősi Bálint f. József 5 éves, égés miatt.

Szinházi szemle. ** Keddén, febr. 15-én adattot „Eljegyzés lapmágnányról” operette 1 felvonásban, zenéjét írta Offenbach. Est megelölés: „Becsületesség” vígjáték 1 felvonásban, írta Szigeti József. Ez est meg-

hullott alá Giovanni újjáról a végzetes karika-gyűrű, melytől Giulio egykor tréfálózva öcsének újjárba hozott, s ép az ő lábához gördült az.

Giulio fölgyűrt; bátyjának keblére ve-tette magát s mindkét kezével megölelte, így szözlött: — Felsőbb sugalat folytán megtaláltam az utat, mely mind engem, mind titeket üdvre vezet. Nekem távozni kell Giulio, lelkünk nyugalma ki-vánja ezt. Nézd a gyűrűt, melyet én illetéktelenül viseltem; ott fekszik az lábaidnál. Mindent meg-nyomok nekem meg áldoznak, és te megál-dásod engem s megbocsátod vétkét a távozó test-vevének!

Ekkor mindent elbeszélte neki az álomképtől fogva az utolsó pillanat, lefesté előtte lelkének küzdelmeit s egyetlen gondolatát sem rejté előtte.

Majd szóval folytatá: — Kérlek csókolj meg még egyszer s en-ged, hogy távozhassam. En zárdába akarok vo-ulni.

Giulio fölemelt remegő kezével szeretteit fivérének lecsigésztett fejét. Sokáig szemlélte szép halvány vonásait és szeméit. Végre meg-szólt: — Nem kedves öcsém, nem te fogsz távozni, hanem én. Te még oly fiatal vagy, öröme és boldogság teremtve. Neked nem szabad a zárda falai közé vonulnod, s szabályos területet nem lehet szorosnak nézni. Éj és légy boldog fivé-re-m és enged, hogy én távozhassam. De én nem vonulok zárdába, Giovanni, mert tudnod, hogy én egy helyen nem maradhatok sokáig; nekem barárgolni kell a széles világban; ez az ele-mem. En régóta ismerem egymás iránt való vo-lizalmatokat. Fogadj el a nő, kinek gyűrűjét viselted, feleségül; én neked megadkozom őt. En el akarok utazni messze s végé végre, végre meg akarok látni a világ végét, te boldog, néssz

kedvesem. Errem, hogy téged legtovább s legjob-ban szerettelek, — jobban mint nőmet és gyer-mekemet!

Giulio halkabban folytá: — Már rég kész vagyok termemmel, látván a ti szenvedéseket. En legerősebb voltam kö-ztetek. Te Rómába utazol kedves öcsém. Giulitta mint nővérem marad itt. Gyermekünk nem nél-külözheti anyját, s a gyermekét én nem bocsátho-m el magamtól; ők mindketten e kis házban fognak lakni, mig te kitünő művészé váltál Gio-vanni. Ha Isten gyermekem életét korábban el-venné, Giulitta követhet téged; én nem tartó-ztathatom őt vissza, mert tudom, hogy soha be-nősséggel nem szeretted. Ő neked e gyűrűvel lett eljegyezve, s a szent atya talán könyörölni fog rajtunk, ha neki e különös szövetséget bevallan-djuk. Légy nyugodt, minden jobbra fordul. Igréd meg nekem, hogy nyugodt leszel? — No ne resz-kess úgy! Eredj Rómába édes öcsém! Megléd ez elválasz csak rövid idejű fog tartani!

Ez este a fivérnek nem mentek át Giulittához. Egész éjen át tanácsokoztak együtt.

Másnap Giovanni podgyászát és festészetit műszereit összeszedvén, elbúcsúzott fivérével. Zárda vonulási tervét, bátyjának szegszenei meg-tiltásait s Rómába feltehető reménye mint vilá-gító napja emlékedet felelőbe-lelt a jötkényi meggelleg árasztá a borongó lelkét. Ő tanulni akart, s teremtési és sorstát a gondviselésre bízta. Még csak Giulittát nem akarta látni; azt akarta, hogy távozzék Giulio ajkairól tudja meg — s csupán Giulio látta a kínos küzdelmet, melyet öcséje vívott, midőn a ház küszöbén állépett.

Három hó múlva megöltözteték a tudó-sítványi foglalkalás és minnyájankról! — szót Giulio, midőn előzve elváltak.

(Folyt. köv.)

RESZVÉNY kapható Táray Kárpát, 500 hold föld P. Tálási pusztán. — 1200 öles holdakban — több szobából álló lakrészek — kel s elegendő gazdasági épületekkel ellátva; a huzartartozó korcsmájával együtt. — Érkekezhetni felőle e lapok kiadó-hivatalában. 199. 20 —

javaslatát. A kérdés behatóbban lesz tárgyalható, ha majd a miniszter törvényjavaslatát előterjeszti. Ghyzy Kálmán elismerte, hogy a kérdés pénzügyi tekintetben nem fontos, mert a megüresedett fopai szék most hamar betölthető, de egyéb nevezetes elvi kérdésekkel van kapcsolatban. Azon állítás ellenében, hogy a javadalmak a kath. egyházra lennének felhozva, hogy nincs egyetlen királyi adomány sem, mely ezeket a kath. egyháznak adta volna. A gyakorlat ellenkezőjét bizonyítja mindannak, miket a kultuszminister állít, s a törvénytelen, mert magyar királyi nem koronázott II. József császártól eredt 1783-ki rendeletre hivatkozni nem lehet. Ki tudja, mi lesz a miniszter által ígért törvényjavaslatban, s az különben is csak a jövőről fog intézkedni, mindazáltal beleegyeznek abba, hogy a kérdés eldöntése elhalasztassék olyképp, hogy Ludvig javaslatának tárgyalása határozatlanig akkorra tüssék ki, midőn az ígért törvényjavaslat napirenden lesz. J u s t h József nem tartja meggyeztetendőnek az ellenzék álláspontját a jelenkor liberális igényeivel. Szabad egyház a szabad államban a jelszó, de mint Irányi szavaiból kivette szeretnének mégis a papi javakon osztani. Határozati javaslatot nyújt be, melyben indítványozza, hogy az intercalaris jövedelmek iránti határozat halasztassék azon időre: midőn a cultuszminister által bejelentett törvényjavaslat lesz tárgyalásra kitéve. Eötvös miniszter csatlakozik Just indítványához. Zichy N. gr. miután pénzügyi érdeke nincs a kérdésnek, megnyugszik a miniszter nyilatkozatában. Tiszta Kálmán helyre igazítja Szilágyi constitutionalis képtelenségét, ki az 1783-ik és az 1856-ik törvénytelen rendletekből argumentált. Ludvig javaslatát olyanok tekintik, mely a papi javak kérdésének nem praedjudikál, s azért elfogadható. Justnak azt mondja, hogy szabad egyház — szabad állam csak ott lehet, hol nincs államegyház, s semmi esetre sem lehet ott, hol egy hatalmas egyház privilegiumait meghagyhatnák, mint az nálunk történik, s minden liberális indítvány, mint a vallási egyenlőségire és polgári házaszágra vonatkozó, elvetették. Mint indítványozó még Ludwig szövegét, kijelentvén, hogy hozzá járul Ghyzy javaslatához. Ludvig indítványa, s illetoleg az, hogy az azonnal határozott emeltessek, kissé sértőben maradván, feltehető a kérdés Just hat. javaslatára. Mellette a miniszter és még néhány jobboldali kellek fel, s erre a nagy többség Ghyzy határozottabb szövegezésű és miniszter inkább kötelező javaslatát fogadta el, mi a kultuszminister a ház és a karzati közönség által is észrevehető ingerültségbe hozta. Az ülés ezzel véget ért, s holnap a kultuszminister budgete lesz napirenden.

tályának ülésén először Szepesi Imre értekezett: a „Görög hangzókieljárásról”. Utána Ballagi Mór olvasta fel Hoffer Endre „A Görög emigráció” című értekezését. Ferdinánd „Kalevala” lére alkalmasságát. Barna Ferdinánd „Kalevala” című műfordításának mind előbbi kiadománya végett meg fog kérteni az országos osztály. * * * A b e r k o c s i k á z m a Pesten eddig kétvolas: 200, s egylovas 251. A város kapitányának azonban a közönség érdekében azt szeretné kívíntni, hogy a falkerek száma 250-re a confer-tábelék száma pedig 300-ra emeltessek. * * * S i p o s A n t a l az irodalmi és művészi matinékat késül meghonosítani a fővárosban. A napokban volt az első, melyen többek közt ő maga adta elő Liszt Ferencet. „Ej haj magyar ember” változatait, melylyel nyilvánosság fel foglépni a jövő hóban a Vay Lénárd báró által rendezendő hangversenyen. Utána Gobbi Henrik játsza el egyik legszebb keringőjét. A jövő vasárnapjain pedig a hajós Menter Zsófia is részt fog venni, nem különben Jozsefi Rafael, kik most idegen hangversenyeznek. A fürangnak közül B. Vay és Stoyka fognak részt venni. * * * K u g l e r szobrász. Simor János primás felhívása folytán közelebb Romába utazik. Magyarország herceg-prímása a pápától egy ol-tárlhelyet nyert ajándékba, — még Rómában idő-zése alatt hová egy karaván márványoltart akar állíttatni. Ez ol-tár. sz. Péter templomában lesz felállítva. Kugler, Máriaának, Magyarország véd-assyonyának, és sz. István első királyunknak szob-rait fogja elkészíteni az ol-tárról.

gyermeküket iskolába tanítás végett beiratván, vajon a szülők tetszésével találkozik-e, vagy az újabb népiszkolai törvények szellemével megegyeztetés-e, hogy tanóra alatt a tanulóknak miniszteri, harangozni és temetésre menni elszóllítsanak? — Elvárjuk, mit szólnak erre a szegedi szent atyák? * * * H i e t t e l l e n — de ugyan van. Pápan történt, hogy mult hó 26-ikán „jótékony célú” táncvirágmat rendeztek a „honvéd rokkantak menházára”, és a virágmatból az iparos osztályt kizárták. Bizony már nemcsak a „népvezetés” hanem az „intelligentiánelvélés” után is kell szobaj-tonoznak. * * * R e n d k i v ü l i i d ő j á r á s l e h e t hazánk alsó részén. Verseczen és Bazias közt e hó 13-ika óta az óriási hófúvatók miatt jární teljes lefektetés, — Versecztől mintegy 3 órány távolságra fekszik Datta, itt 5 foknyi meleg van, és tökéletes szélesed, Verseczen pedig ugyan-azon időben szélvész rakoncátlanodik 10 fokny hidegben. * * * G y á s z h i r e k. Krasznamegye 48-iki főispánja K a b o s József meghalt. A hercegrímás édes anyja Simor Antoiné jobb létre szenderült. * * * S e l m e c z e n a bányászakademianak 70. az érdekesnek 40 hallgatója van. * * * H o l s z l e t e t t K ö r ö s i C s o m a Sándor? A távolban utazott, tudós hazafik szüleit helyét még eddig nem tudták egész bizonyossággal meghatározni, dr. Campbell Pestre Eötvös h. pedig Sepséi Egerparattra tette. Most Görög György egyik erdélyi lapban a körösi ref. anyakönyv nyomán állítja, hogy Háromszéken Kö-rös névű faluban született 1784. ápril 20-án szü-lő szüleitől megfogottak: atyját, anyját és öt magát jól ismerték a helységben, ma is él testvé-rek vannak rokonai, állják az elhalt emléket, ki szá-makra igen szép alapítványt tett. * * * E l j e n a z e n e l E g y n a g y s z e b e n j e l s z a v a, m e l y v á r o s é v e n k i n t 2 0 0 0 f o t k ö t s á j t z e n e k a r á r a. * * * A m u n k a c s i v á r h o n v e d l e k t a n y á v á a l k i t á s á n a k h a s z t a l a n o r t l u n t a k, a m i n i s t e r i u m n e m t u d j a h o v a t e n n i a z o t t l a k f e g y e n z e k e t. * * * S z a t m a r m e g y e j e b e n e g y k a t h. p a p o t m e g m a r t a v a z s e t t k u t y a, o r v o s h o m m e n t r ö g t e n, s k i g y ó g y i t t a k. 9 n a p m u l t a m e g l o t a n k p e s z g o t a v e n d e g l o b e n, a p a p m o n d j a e g y s z e r b a r á t j á n a k, m a v a n a m e g d ü h ö d e s n a p j a. E z k é n y e l e n v e l t e l h a l g a t a n t, m i v e l s z ö k m i n e m a k a r t t ö l e. M a j d a p a p m o r o g i k e z d, a p o l g a r m e g r e m l i, s z a d a l a p o t t u d, a p a p u t a n a i r a m i o t t, k ö v e t t e k a v e n d e k e t, é s a z t á n a n é p; v e g r e e g y á r o k b a d ü l e k k i f i r a d v a: h a z a v i t t e k ö k e t. M a s n a p r a k i a l u d t á k a p e z g o — d ü h e t. A z o t a n e m m o r o g a p a p.

szoban részt vegyen. Egy miniszteri tanácsos fogna a csehországi helytartóság alelnökévé kinevezetni; a csehok pedig kizsírítottának a testületből, és a cseh lapok tulkapásai szigorúan fognak visszatartolattani. Biztos tudósítások szerint Oroszország csakugyan tett javaslatot az európai kabineteknél — nem ugyan Montenegro, hanem a Montenegro és a porta közt vita alatt lévő — Veli és Mal Verdoi területnek semlegesítése végett. Ezzel különben azt akarja elérni Oroszország, hogy az európai kabinetek Montenegrónak mint souverain államnak elismerését kijelentsék. Az említett területre nézve megjegyzendő, hogy az elhalt Danilo herceg 60 ezer piasterért lemondott azon területhez formált jogáról; azonban a tény nem garolta meg Nikita herceget, hogy a legközelebbi catarói mozgalmak alkalmával ismét elő álljon ama legelőterülethez állítólagos jogával. A párisi felkelési kísérlet meghiusulása óta mindennap valószerűbb lesz, hogy az utcai zavargások azért tartottak oly sokáig és olyan mérvben, hogy a császárság eszközöket szerezzen magának a parlamentári miniszterek fejei feletti reakcióhoz. A nyomozással megbízott közegek egy általok állítólagosan felfedezett complot alapján tömeges elfogatási parancsokat adtak ki; és a párisi szabadelvű körökben nagyon félnek azon következményektől, melyeket a császár politikája a lefolyt zavaros eseményekből a maga hasznára fog elvonni. A kormány elnözése abban állott, hogy az utcai tömegeket most nem lelovtatva, hanem lezurarta; és ezzel „százállamcsinyt” hajtott végre, hasonlóan a száraz guillotine alkalmazásához, melyet a Lambessa és Cayennebe deportálás által léptetett életbe. A római zsinatnak több veszélyessé válható határozata, különösen a Syllabus elfogadása ellen — mint a N. Fr. Pressenek jól értesült körökben írják — a k a t h o l i k u s h a t a l m a k k ö z s z e l e p e s t s z á n d é k o z n a k t e n n i. A f. hó 10-én tartott fő congregatióban a k a t e c h i s m u s f e l e t t f o l y a t a t a n a d s z o k o z s a k. Arról volt szó, vajon egy és ugyanazon katechismus legyen-e kötelező az egész egyházra nézve, vagy pedig némely egyházmegye megtartásá a magukét. Előreláthatólag a kérdés eldöntésére több ülést kívánthat. A csalhatatlanság dogmája feletti tárgyalásra még mindedig nem került sor. Az ellenzék pedig naponként erősödik. A „Univers” Haynald kalocsai érseket Strossmayer versenytársának nevezi, és hozzá teszi, hogy Haynald egészen a Dupanloup álláspontján áll. — Az A. A. Z. megjegyzi hogy a mi áldásos kikerülhet a zsinatról, mind az osztrák magyar püspökök szabadulvú s komoly magatartásának tulajdonítandó. Az oroszországi nihilistikus mozgalmak nagy izgatottságban tartják a kegyelőket, a mi ellen a felfedeztetésnek következménye. Egy rendőrszire, midőn az Elisabethgródnban az utcán keresztül-kocsijánulve-hajtatna, egy zúgáló pisztoly lövés tétetett; de a golyó nem talált, a me-renyléttevő sem fedeztetett föl. Ily jelenetek több helyen fordulnak elő.

Legújabb. — Bécs, febr. 15. (A „Reform” tív-irata.) Kirchmayer meghazudtolja a felőle keringő csó-bíreket. — P á r i s, febr. 15. A „Constitutionnel” berlini trónbeszédéről írja: A prágai béke vonatkozó rész mintegy feleletül a nemzeti párt hetyke nyilatkozataira, mely párt minden alkalommal megvettést affektál a prágai béke s annak következményeit iránt. Senki sem fogja komolyan el-hinni, hogy a porosz király azért fog egy szerződésről szólni, hogy csakis annak eloueyit, nem pedig kötelezettségeit is elfogadja. — M a d r i d, febr. 15. Montpensier hercege megérkezett; hosszabb ideig konferált Prim tábornokkal. — P á r i s, febr. 15. Teugap ujonan több elfogatás történt, és pedig Faubourg St. Antoine-ban, és az orvostanhallgatók házában. — R ó m a, febr. 15. A pápa schimátóit fog; mert a török kormány hajlandónak látszik helyeselni, hogy az armeniai káplán Hassoun patriarcha fonségét el ne ismerje.

Belföld. * * * N y i r e g y h á z a n u j l e l k e z s v á s z l a s z t á s h o z k e z s l u n e k a r e f o r m a t o s o k. M u l t v a s á r n a p L u k á c s Ö d ö n t á r t á p r o b a s z o n o k l a t á t, j ö v ő v a s á r n a p u g y a n e z e l b ö l A b r a i K á r o l y a h ö m d e m z ö v á s á r h e l y i g y m. d e r e k t a n a r a s s z a b a d e l v ü „Vásárhelyi közöny” szerkesztője hivatott meg. Nagy elismerést érdemelnek a nyiregyháziak, hogy ily emelkedett lelki férfit a távolban is felke-resnek. * * * M á t e s z a l k i v á s á r o l S z a b o l c s b a m e n v é n t ö b b u t a s, a s z e k e r r ö l l e s z l á t t k a h i d e g m i a t t, e g y t á r s u k p e d i g e l m a r a t t, s s o k i d e n n e m e r t e u t ö l a t ö b b i t; e z e k k i a b i a d t a u t a, d e v á l a s z t n e m n y e r t e k, m a j d k e r e s e r e s e i n d u l t a k, s m e g i s t a l l á j á k — s z e t s z a g g a t o t t r u h a d a r a b a j t. F a r k a s o k p r e d á j a l o n. U g y a n i l y e s e t a d t a e l ő m a g á t e n a p o k b a n a N y i r e n, h o l a f a r k a s ü l d ö z t e g y t a l y g á t, a l o m e g f u t a m l o t t, a l o v a t h a j t o a s z o n y k i e s e t t a t a l y g á b o l, s a f a r k a s a z o n n a l s z e t t e p t e. T ö b b h e l y e n m á r r e n d e z t e k i s h a j t ó v a d á s z a t o t a f a r k a s a, T o k a j v i d e k é n 9 - e t, N y i r e g y h á z a h a t á r á n c s a k e g y e t e j t e t t e k e l.

12-ken értekezletet tartott, melyben a szép szózó elvbarátok közt szóba hozottak a legközelebbi tisztújítás is, mire névbe abban állapodtak meg, hogy az értekezlet tagjai a tisztújítás megtartását s ezzel a törvény sértetlen keresztül vitelt teljes erőjökkel sürgetni fogják. * * * A „Tiszayidélki újság” utóbbi számában ez a „beküldetű” olvasható. A srülök

Politikai szemle. (z.) Tegnap „legújabb” rovatunkban említve volt, hogy a bécsi kormány Galiczia számára mino engedményeket szándékozik adni. A N. Fr. Presse idevonatkozólag megjegyzi, hogy ha a lengyel képviselők ezen engedményekkel szemnek megelégedni, a kormány feloszlítja a galicziai országgyűlést. Egyidejűleg a Csehországi viszonyok szabályozása is megkezdetik. Baró Koller a kormány által felhivatva, néhány nap múlva Bécsbe megy, hogy a Csehországra vonatkozó tárgyalá-

Közgazdaszat. Debr. 15-én közép ár mérőnként: buza 3 ft 50 kr, kétszeres 3 ft 20 kr, rozs 2 ft 40 kr, árpa 2 ft 5 kr, zab 1 ft 70 kr, tengeri 2 ft 55 kr, köles 2 ft 40 kr, kása 4 ft 80 kr, 1 zsák krumpli 1 ft 50 kr, 1 m. szalonna 26, 27, 29 ft. háj 30, 31, 32 ft. — A baromvásár nagy volt, a sok mennyiség-hez képest, mind ló, mind szarvasmarha kevés adatolt. Időjárásunk a mult éjjei óta ismét téliá szint öltött, erős északii széllel felfagyott, s kevés hó is esett, mérsékelt hideg. Nyilttér. Az „Hstván” gőzmalom-társulat azon t. cz. részvényesei, kik az 1868-ik évi ápril 26-ki társulati közgyűlés határozatából kibocsátott új részvényekre szóló Deliglenes igazolványalkra a 7-ik részletfizetést febr. 15-ig nem tesijestették, ezennel másodsor felhivatnak; annak késedelmi kamatokkal együtt febr. 29-ik napjáig való eszközzésére. Debreceen, febr. 16. 1870. 66. 1— A képviselő választmány. Bécsi tőzsde, Feb. 16. Cs. arany 5.84. ezüst 121.35 Felelős szerk. s kiadótlajd. Oláh Károly.

H I R D E T É S E K.

Rothschild sorsjegyek
A létező sorsjegyek közt ezek a legértékesebbek, s még csak hat húszaruk lesz, mint az egész kölcsonk fedetve van.
Azon szilárd meggyőződésével fogja, hogy a sorsjegyek véghatáridőjéig az Artyolumban 2-3-szorosan emelkedni fognak, továbbá a nagy nérvű nyeremények, 210,000 és 300,000 frt, végre az értékes játék, arca, kényesszeritenek, hogy a sorsjegyeket részletekre adjam el. És pedig: **Egy egész 1839-ki 32 havi részletfizetésre, 25 frtjával. Egy 816d**
S egyuttal szemmel tudatom, hogy én minden, részletfizetésre nálam vásárolt 1839-ki sorsjegyeket, ha az a sorozathuzáson, mely a számbazás előtt mindig 3 hónappal történik, ki-huzatnak, 1100 frton visszaváltható magamat kötelezem, és így minden vevőnek darabonként 300 frt valóságos nyeremény van biztosítva.
s miután a még hátralévő 6 húzáson minden sorsjegyet ki-kell huzatni, a kis részletekben lefizetett 800 frt helyett mindössenre 1100 frtot kap.
Mindny is intézkedtem, hogy kivánatra minden sorozat jegy felmáttathik, s a hátralévő részlet lefizetésével minden örökben átvételbe, emellett fogva azokból társaságiakat nem is rendeztem, hanem egy sorsjegyet adok, s a verő nem is jászik is a nyeremény egy részére, hanem az egésze jogszertá igényit tarthat. Egyszerre több részlet is lefizethető, s az eset-ben évi 6% kamat adatik.
Utánvét is elfogadatik.
Videki megbízásokhoz kérem az első részletet az 1 frt 25 kr bédjeggyel együtt mellékelni.
Azon kellemes öntudatban, hogy a m. t. közönségnek az alkalommal valami nagy szerzet kamattaljátót és értékeset nyúj-tók, reménytem, hogy számos megrendelést fogok kapni, me-lyeket amig készletem tart, pontosan teljesítek.
62. 1-3 **FISCHER M. L.**
váltókára Pesten, a „Formahoz” hatvanhátra 16. sz.

Hirdetmény.
Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy üzletvá-toztatás következtében főpiac-utczai fűszer-, csemegé- és borkereskedésemben **végkiarúlast nyitok,** ahol is a fent érintett cikkeket tömegesen, egy egyen-ként és saját árámban, azon albi is eladnák; minék következtében számos látogatóért eszedezem
Debreceen, febr. 1870.
in. Papp György,
fűszerkereskedő.

Kiadó KORCSMA.
Nagyvárudtczán if. V á s á r i A n d r á s 2211. sz. a. házában, **egy korcsma** butorokkal együtt, bor- és pálinkamérés joggal, pünkösztől fogva **kiadó.** A lakoz tartoznak: 3 szoba, pincesz, konyha, ka-mara és fűtő. Ertekezhetni a tulajdonos
ifj. Vásári Andrásnál.
65. 1-3

Ügynökségi bizományi raktár
Kálatay Andrásnál,
ahol mindenféle magvak, fák és növények meg-rendelhetők. A legzebb béli elő **útrágozások** posta-utján vitelre is a legzebb árakon megrendelhetők.
Nemkülönbben ajánlom kitűnő szép érmeleket **bakar-szaltómat** fonszámra, valamint **um, thea, arakide baltavak,** nagy ávög 1 frt 60 kr, kis ávög 80 kr, **kog-pump,** nagy ávög 1 frt 60 kr, kis ávög 80 kr, **mégnes pum-pum** 60 kr és különféle **úvegezett érmeleket boreket.**
43. 8-10

Leitner F. Ferdinánd
czég alatt
Bank- és bizományüzletet nyitottam
Bécsben, Wallnerstrasse Nro 17.
Mizelgek magamnak, hogy sikerült több évi muködésem alatt egy itt, biázt feladatoknak ügyelmes és ügyes teljesítése által általános bizodal-mat kivívnom.
Foglalkozom: vételi és eladási megbizásokkal, egy az itteni börzen, mint Pesten, Frankfurtban, Berlinben és Párisban. Általában vett hitelpapí-rok letételeimben is maradhatnak, s a folyó kamatláb szerint eladot-hatnak.
Eddigi eredményeim által batorítottva, meg vagyok győződve, hogy vállaltom számos megbizás által érdemelt pártolásra fog találni, minthogy a rendelkezésemre álló alapni fogva azon helyzetben vagyok, hogy a t. megbizásomra, a legkiterjedtebb mértékű, s a lehető legnagyobb bizostisát ajánlhatom és ígérem, hogy igyekszni fogok kiérdemelni a t. cz. közönség bizodal-mát.
Tisztelettel
58. 1-3
Leitner F. Ferdinánd.
Eladó jó faj sertések.
Büd-Sz.-Mihályon az uradalomnál **Kis-Je-női faj, 208 db. szőke mangalicza süldő sertés** tétük eladóvá, sommasan megvenni ki-vánók sziveskedjenek az uradalmi felügyelői hivatalhoz fordulni, hol az egység is meg fogna történni.
Kelt Búd-Sz.-Mihályon, febr. 14. 1870.
57. 3-3 **Az uradalmi felügyelői hivatal.**

161-dik arjegyzék
az „István” gőzmalom gyártmányairól.
(Debreceenben a költésmentesen, kézpénzfizetés mellett o. ében, kö-letezeltesség nélkül).
A. Asztali dara nagy szemű 14 ft. r.
B. Ugyanaz apró szemű 14 „ „
C. Dara közepeszerű 13 80
D. Királyliszt 13 60
1. Lángliszt 12 80
2. Montliszt 12 40
3. Zsemlyelisz különös 11 40
4. Ugyanaz 10 80
5. Fehér kenyérlisz I. rendű 9 60
6. Ugyanaz II. rendű 7 60
7. Barna kenyérlisz I. rendű 6 60
8. Barna kenyérlisz II. rendű 5 60
Kétszeres liszt 7 80
Roszliszt I. rendű 5 20
Roszliszt II. rendű 4 20
Arpadara 10 40
00. Árpakása 14 „ „
0. Árpakása 14 „ „
1. Árpakása 11 „ „
2. Árpakása 9 „ „
3. Árpakása 8 „ „
Lábliszt 3 „ „
Korpa 2 20
Arpliszt 4 „ „
Minden szákért 1 frt lefe-zendő. — E betétet azonban a verő visszakapja: ha a szákot, az elvitteltől visszatölti legfeljebb 3 hó alatt, hiba nélkül bérmen tezen visszazárlítja.
Utánvét mellett visszaküldő szákot nem fogadtatnak el.
Simasági mázsánként 60 kr.
Darálás 70 kr.
Debreceen, ján. 16. 1869.

Cs. kir. szab. tiszavideki vasuti MENETREND.
1870-ik évi Január 15-től kezdve további rendelőtég.

I. Bécs és Pest között		II. Bécs és Pest között		III. Bécs és Pest között	
Bécs	Pest	Bécs	Pest	Bécs	Pest
8:30	7:30	8:30	7:30	8:30	7:30
9:30	8:30	9:30	8:30	9:30	8:30
10:30	9:30	10:30	9:30	10:30	9:30
11:30	10:30	11:30	10:30	11:30	10:30
12:30	11:30	12:30	11:30	12:30	11:30
13:30	12:30	13:30	12:30	13:30	12:30
14:30	13:30	14:30	13:30	14:30	13:30
15:30	14:30	15:30	14:30	15:30	14:30
16:30	15:30	16:30	15:30	16:30	15:30
17:30	16:30	17:30	16:30	17:30	16:30
18:30	17:30	18:30	17:30	18:30	17:30
19:30	18:30	19:30	18:30	19:30	18:30
20:30	19:30	20:30	19:30	20:30	19:30
21:30	20:30	21:30	20:30	21:30	20:30
22:30	21:30	22:30	21:30	22:30	21:30
23:30	22:30	23:30	22:30	23:30	22:30
24:30	23:30	24:30	23:30	24:30	23:30

Pálya-csatlakozások:
A m. k. államvasut vonatához Miskolcra: A délieltől, 10 óra 16 prkor Czedlőgről Miskolcra érkező s a lakoznak. A reggeli 7 óra 35 perczkor és este 8 óra 37 perczkor Kassáról Miskolcra érkező tiszavasuti vonatok a m. k. államvaspálya Mis-
A cs. k. szab. első erdélyi vasut vonatához Aradon: A reggeli 5 óra 11 perczkor Czedlőgről Aradra érkező tiszavasuti vonatok a cs. k. sz. első erdélyi vasut Aradól Gyulafehérvárig közlekedő vonata csatlakozik. A délieltől 12 óra 26 percz-
Az igazgatóság.

1870
Helyben
Egy év
Hár
Egy
Eld
den köz
V e c s e
szerkesz
te k
5 hasz
tént esem
azoknak k
teni elmul
Ludvig
folyt a vit
fopai áll
közoktatá
miniszteri
B. E
ügy minis
zsef a Deá
szabadelvt
tákvettél
napirendr
vinni. —
B. E
lőben is t
Azonban
történelmi
tort arról,
méről a m
Hane
megtalált
c s á s z á
alaphoz cs
vedelmeit;
— jogtanu
egyzmény
kozott. —
Jobb e
volna vita
miniszter
a javaslattal
De elő
az ellenzék
megürelt pá
vedelmei t
fordítandó
vetkezétes
Azután
— melyi
hogy a „sz
vét nem g
vitába. —
Az elők
előjelek dob
Kalon
jobboldal n
oldalát érin
Elmor
kimondaná,
kus egyhá
egyes eset
püspöksége
nyoztatik e
jövedelmek
igy az által
király, s re
is mondat
mányos fog
tehetné az
A job
ház szabad
azzal, hogy
zasság felel
Ezen
varba hoz
dön már leg
térés felett
dult rájuk
indítványa
hány jobb
indítványa
elfogadható
títhetett
hanem elh